

ORAMA-kongresszus Dijon-ban – a kutatás-fejlesztés és a környezetgazdálkodás kérdései

2012. január 18-19-én tartották Dijon-ban a francia gabona-, olaj- és fehérjenövény-termesztők szakmai szövetségeinek (AGPB, AGPM, FOP) éves kongresszusát azok közös ernyőszervezete, az ORAMA égisze alatt. A kongresszus az egyes szakmai szövetségek párhuzamos, önálló ülésével kezdődött, majd ezek után került sor az ORAMA közgyűlésére, amit két kerekasztal beszélgetés követett, majd a hivatalos beszédek – köztük Bruno Le Maire miniszteré – zárták a két napos esemény-sorozatot. A szakmai és a politikai hozzászólások, előadások szinte kivétel nélkül érintették a kutatás-fejlesztést és a környezetvédelmet, mint a mezőgazdasági termelés és a gazdaságok versenyképessége szempontjából megkerülhetetlen területeket.

[Alain Houpert szenátor](#), Côte d'Or megye közgyűlésének alelnöke például köszöntőjében az udvariassági formulák mellett nyomatékosította, hogy Franciaországnak nem szabad továbbra is a naiv szerepét játszani abban a helyzetben, amikor nincs azonos szabályozás minden EU-tagországban. A környezetvédelmet hozta föl példának, aminek Franciaországban szerinte a versenytárs országoknál sokkal szigorúbb a szabályozása, és ezért a francia gazdák versenyhátránya egyértelmű. Az értelmetlenül szigorú környezetvédelmi szabályozás az elővigyázatosság leple alatt ellehetetleníti a mezőgazdasági kutatást is, aminek a gazdákra egyértelműen negatív hatásai vannak (itt ki nem mondva, de egyértelműen a GMO-kra célzott). Az FNSEA megyei szervezete (FDSEA21) elnöke a kongresszus résztvevői köszöntve arra hívta föl a figyelmet, hogy a francia mezőgazdaság versenyképessége folyamatosan romlik, aminek szerinte is egyik oka a túlságosan szigorú, a gazdákra nagyon nagy anyagi terhet rakó környezetvédelmi szabályozás. [François Patriat](#), Burgundia regionális közgyűlésének elnöke, szenátor, volt mezőgazdasági miniszter a kutatás-fejlesztés és az innováció fontosságát, valamint az oktatás színvonalának további emelésének szükségességét hangsúlyozta – a régió több szakmai közép- és felsőfokú oktatási intézményt és két versenyképességi pólust (pl. a [VITAGORA](#)) tud fölmutatni. A „Grenelle de l'environnement” környezetvédelmi törvénycsomag kapcsán megjegyezte, szerinte az a rosszul értelmezett elővigyázatosság szellemében olyan elvárásokat fogalmazott meg a mezőgazdasággal szemben, amik teljesítése a gazdaságok versenyképességének rontása nélkül gyakorlatilag teljesíthetetlen, ezért – és nem annak céljai miatt - személy szerint nem is szavazta azt meg.

Jean-Francois Isambert, az ORAMA főtákarja a szervezet éves jelentését ismertette elmondta, a termelés költségeit vizsgálva megállapítható volt, hogy azok 2011-ben eddig nem látott mértéket értek el. Ebben a helyzetben sajnálatos, hogy a termézbiztosítási rendszerben és az ezzel kapcsolatos uniós politikában nincs érdemi változás. Mindenképpen szükség lenne egy érdemi elővigyázatossági tartalék intézményére, de egyelőre nincs érdemi eredmény ezen a téren. A környezetvédelemmel összefüggésben megállapították, a Bizottság által javasoltak semmilyen konkrét javaslatot nem tartalmaznak, ezzel szemben ők úgy vélik, szükség van a vetőmag-csávázási szabályok megváltoztatására, előre kell lépni az öntözés terén (Nicolas Sarkozy júniusi beszéde), aminek egyik része a jogszabályi háttér megvalósítása, valamint növelni kell a tárolható víz mennyiségét – többszörös mennyiségben, mint amit a kormány javasolt. Meg kell szüntetni minden védzáradékot a GMO-kkal kapcsán, a termelők az Államtanács ilyen irányú döntése után (Mon810) megdöbbenéssel vették tudomásul, hogy a kormány újabb védzáradékot akar. Az ECOPHYTO 2018 kapcsán szerintük szinte hisztérikus helyzet alakult ki, ami messze nem pragmatikus megközelítésről tesz tanúbizonyságot

A GMO-k kapcsán elhangzott, a francia gazdáknak elégük van abból, hogy fanatikus, szélsőséges elemek rendszeresen tönkreteszik a legális, engedélyezett, minden szabályt betartva rétesített GMO-kat és mutagenezissel kapott anyagokat vizsgáló kísérleteket, szembemenve minden létező törvénnyel. Négy, az úgynevezett „önkéntes kaszálók” (faucheurs volontaires) kommandói által károsult gazda létrehozta a „Marre des faucheurs” („a hócipőm tele van a kaszálókkal”) nevű mozgalmat (www.marre-des-faucheurs.fr) és aláírást gyűjtenek az ellenük való határozott föllépés kikényszerítése érdekében. A vita hevében az egyik termelő azt találta mondani, szükség volna egy „elegünk van” bizottság föllállítására, mert elégük van abból, hogy a mezőgazdaságnak – és a miniszternek – állandóan meg kell hátrálnia a környezetvédelem előtt, miközben a mezőgazdasági termelés – hiába a nélkülözhetetlen nemzetgazdasági, stratégiai szerepe – ellehetetlenül, célozva ezzel elsősorban a vízhasználattal, öntözéssel kapcsolatos helyzetre.

Az „aduk és lehetőségek a francia szemesterményeknél” beszélgetés a kutatás és a genetika oldaláról igyekezett a kérdést megközelíteni. Philippe Pinta bevezetőjében aláhúzta, a francia szemestermény-előállítás számára a globális kihívások esélyt, de kötelezettségeket is jelentenek, Különösen egy olyan, választási kampánnyal terhelt évben, ahol az egyes jelölteket is meg kell győzni arról, hogy a mezőgazdasági termelés fönntartásának milyen tétjei vannak. A termelési háttérrel elemezve a genetika kapcsán már Claude Tabel (RAGT-UFS) fejtette ki gondolatait, aki szerint a jelenlegi környezetvédelmi szabályozás mellett a növénynemesítés és a genetika szerepe még inkább fölértékelődik. A nemesítői munkának egyre több szempontot – mennyiségit és minőségét – egyaránt figyelembe kell vennie, miközben nem lehet figyelmen kívül hagyni a klímaváltozás következményeit sem. A biotechnológiai módszerek fejlődése folyamatosan újabb távlatokat nyit meg a nemesítők előtt, amiben csak egy szegmenset jelentenek a GMO-k. A rovar- és betegség-rezisztencia mellett egyre nagyobb szerepet kap a szárazságtűrés is, nem föltétlenül GMO-k használatával, de a biotechnológia lehetőségeit maximálisan kiaknázva a nemesítésben.

A tápanyag-gazdálkodásban rejlő tartalékokról beszélt Gilles Poidevin (UNIFA), aki megjegyezte, az egyre szigorodó szabályozás mellett sem kizárt újabb szereplők megjelenése a francia tápanyag-utánpótlás piacán, ám azt ezzel együtt tagadhatatlanul néhány nagy cég uralja. Az EU27 N-műtrágya igényét az európai gyártók lefedik, a foszfor-műtrágya alapanyaga Franciaországba elsősorban Marokkóból érkezik, míg a K-műtrágyákat több, elsősorban európai gyártó szállítja. Az elmúlt 20 évben 40%-kal nőtt Franciaországban a megtermelt búza mennyisége változatlan N-műtrágya mennyiség mellett, ami elsősorban az agrotechnika fejlődésének tudható be. Xavier Reboud (INRA) szerint a növényvédelemnek legalább akkora szerepe van a magas terméshozamok elérésében, mint a tápanyag-utánpótlásnak. Az ECOPHYTO terv kapcsán elmondta, a remélt 50%-os növényvédőszer-fölhasználás csak akkor érhető el, ha a teljes termesztési lánc – a vetőmaggal kezdve – megtesz minden lehetséges erőfeszítést ennek érdekében, a növényvédelem ehhez önmagában nem elegendő. A kutatás szerepe nagyon fontos, többek között a növények (és állatok) saját ellenálló képességének növelése okán, ami nélkül a növényvédő szerek mennyisége nehezen csökkenthető érdemi termés kiesés nélkül.

Az öntözés az elmúlt időben nagyon komoly viták tárgya volt, még a köztársasági elnök is több alkalommal nyilatkozott ebben a kérdésben. A kongresszus résztvevői előtt Jean-Paul Renoux (Arvalis-Institut du végéтал) fejtette ki gondolatait – szerinte ezen vitákat az is élénkítette, hogy az öntözés – elsősorban az esőztető – „túláságosan is szem előtt van”. Úgy vélte, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az öntözés – amit nagyon sok esetben inkább egyfajta biztosításként használnak a gazdák – költségeinél akár nagyságrenddel is nagyobb többletbevétel realizálható, ám ennek gazdasági és társadalmi hatásait a legritkább esetben veszik figyelembe az elemzők. Az elmúlt tizedekben javult magának az öntözésnek is a

hatékonysága, mégpedig körülbelül 30%-kal. Ez önmagában azonban kevés, ahogy a genetikai előrehaladás is: csak akkor lehet kiaknázni a bennük rejlő lehetőségeket, ha együtt, és minél nagyobb hozzáértéssel alkalmazza őket a gazda. Renoux szerint a klímaváltozás már most érezteti a hatását, a növénykultúrák földrajzi elterjedése folyamatos változáson, átrendezésen megy keresztül a tavaszi és az őszi vetésűek esetében egyaránt. Személy szerint nagyon furcsának tartja, hogy az öntözési kongresszusokon bemutatott szennyvízkezelési és öntözési célú hasznosítási módszerek közül nagyon sokat Franciaországban nem is említenek valamilyen filozófiai megfontolás miatt – miközben a déli, vízben szegény országoknak nincsenek ilyen aggályaik, hiszen, mint mondta, „vagy tisztított szennyvízzel öntöznek, vagy meghalnak”. A termelői oldalról Olivier Dauger (Aisne megye) osztotta meg tapasztalatait az egybegyűttekkel, aki szerint az egyik legnagyobb probléma, hogy a közvélemény – és sokszor a döntéshozói réteg – messze nincs birtokában azoknak az ismereteknek, amikhez a mezőgazdaság reális megítéléséhez szüksége lenne. Különösen igaz ez az öntözésre és a vízhasználatra, ahol sok olyan önjelölt környezetvédő tevékenykedik, akinek minimális ismerete sincs a szakmáról. A regionális vízügyi ügynökségek kapcsán – a normandiaiban maga is tisztviselő – megjegyezte, egyrészt szükség van azok költségvetésének emelésére annak érdekében, hogy hatékonyabban tudjanak egyes vízhasználati projekteket támogatni (a minisztériumban kidolgoztak egy lehetséges eszközt erre, ez egy újonnan bevezetendő, úgynevezett nitrát-adó lenne). A másik probléma a most még sokszor – nem alaptalanul – pazarlónak tartott működés, aminek fölülvizsgálatára a gazdasági válság egymás után kényszeríti rá az ügynökségeket. Ami többek között azzal is jár, hogy egyre kevesebb költséges, és alkalmanként teljesen hiábavaló szakértői szerződést kötnek.

A konklúziók levonása Gérard Maurice-ra (Arvalis-Institut du végéteal főigazgató) és André Pouzet-ra (Cetiom igazgató) hárult. André Pouzet előadásában arra fókuszált, hogy a termeléshez szükséges elemeket nem lehet egységesen megítélni, mivel azok között vannak elsősorban a parcella szintjén hatók, míg mások hatása regionális, vagy annál is nagyobb dimenzióban mérendő. Ugyanez igaz az egyes kezelések idővonzatára – vannak kifejezzen rövid-, közép- és hosszú távú hatással járó beavatkozások. Gérard Maurice a kutatás fontosságára hívta föl a figyelmet a genetikai és az agrotechnika vonatkozásában, elsősorban a víz- és tápanyag-gazdálkodásra koncentrálna. Megjegyezte, hogy Franciaországban az utóbbi években mintha háttérbe szorult volna az okszerű PK-utánpótlás kérdése, ami abból is látható, hogy az analitikai eredmények alapján folytatott tápanyag-utánpótláshoz évente egymillió talajvizsgálatot kellene elvégezni – ehhez képest csupán 250 ezer történik.

Eric Orsenna közgazdász, író, a Francia Akadémia (Académie Française) tagja korreferátumában arról beszélt, hogy napjainkban soha nem látott szükség van arra, hogy egy egyre bizonytalanabb világban egyre többet termeljünk. Ebben a helyzetben az EU részéről nem szabályozni a piacot azt segíti elő, hogy belátható időn belül 5-6 nagy mezőgazdasági termelésű ország diktáljon a világban – ha az egyetlen szabályozó a minél alacsonyabb ár lesz. Az EU-kapcsán úgy vélte, soha nem látott mértékben csökkennek az EU mezőgazdasági ambíciói, ami teljességgel abszurd a globális élelmezési kihívások fényében. Hatalmas problémának tartja továbbá, hogy az elmúlt időben a tudomány megbecsülése egyre inkább csökkent, míg a „közvéleményként” aposztrofált teljesen dilettáns megnyilvánulások egyre többet nyomnak a latban, sarkítva úgy fogalmazott, „*ha valaki teljesen hülye, meghívjuk műsorokba és gratulálunk neki érte*”. Valamiért egyre erősebb tendenciaként jelentkezik a tudomány iránti bizalmatlanság, elsősorban a társadalom laikus részéről, ami ellen mindenképpen küzdeni kell, még ha sok esetben teljesen hiábavalónak is tűnik. Egy további észrevétele az volt, hogy a társadalmat teljességgel csapdába ejtette a rövid távú gondolkodás,

noha a fönntartható fejlődés érdekében a hosszú távú elemzésnek és tervezésnek elsődleges szerepe lenne.

A második nap a második kerekasztallal kezdődött, ennek címe „Mezőgazdaság: a megoldás feltételek mellett” címet kapta, a vitaindítót Jean Viard szociológus tartotta. Szerinte az elmúlt évtizedekben olyan mélységű és egyre gyorsuló változások következtek be a társadalomban, ami különösen krízis idején a dolgok alapos újraértékelését, a változásokhoz való alkalmazkodást teszi szükségessé. Ezek a folyamatok a mezőgazdaság számára is új kihívásokat jelentenek, többek között azért, mert teljesen megváltozott a vidék és a városi környezet viszonya, véget ért a „vidék exodusa”, a folyamat Franciaországban megfordult, a vidék lakossága folyamatosan növekszik (de ezzel együtt megváltoztak a vidék hagyományos politikai erőviszonyai is, ami egy erőteljes balra tolódással jellemezhető).

Leith Ben Becher, a tunéziai gazdák szövetségének elnöke a Maghreb-térség és ezen belül Tunézia előtt álló, a demográfiai és élelmezési kérdések jelentette kihívásokról beszélt. Algéria, Marokkó és Tunézia térsége számít ma a világ egyik legjelentősebb gabonaimportőrének, miközben a növekvő népesség mellett egyre nagyobb feladat a helyi mezőgazdaság fejlesztése az élelmezési függőség további növekedésének elkerülése érdekében. Viszont úgy kell egyre magasabb szinten folytatni a termelést, hogy ahhoz ne társuljon a természeti erőforrások degradációja. Mai Le Prat, környezetvédelmi jogra szakosodott ügyvéd a társadalmi kihívások és jogszabályi környezet szigorodása kapcsán arról beszélt, hogy a szakma részéről a korábbinál sokkal határozottabb és konstruktívabb hozzáállásra van szükség annak érdekében, hogy olyan jogszabályi környezet alakuljon ki, ami értelmetlen elvárásokat támaszt a termeléssel szemben.

Philippe Gate, az Arvalis-Institut du végéfal kutatója a klímaváltozás jelentette kihívásokat elemezte, szerinte a nemzetközi tapasztalatok egyértelműen azt mutatják, hogy a klímaváltozás nem csak az éghajlati szélsőségeket növeli, de a mezőgazdasági termelésben is globális csökkenést okoz, többek között a szója, a kukorica és a búza esetében. Franciaországban is tapasztalható a fölmelegedés hatása azon keresztül, hogy egyes kultúrák olyan régiókban is teret nyernek, ahol korábban az elégtelen hőösszeg miatt nem lehetett őket biztonsággal termesztetni. E a nemesítés számára is kihívásokat jelent, mert a terméshozam szinten tartása vagy növelése mellett a klimatikus szélsőségeknek sokkal jobban ellenálló, vagy legalábbis ezekkel szemben toleránsabb, a rendelkezésre álló nitrogént hatékonyabban hasznosító fajták előállítására van szükség, aminek alapja a minél szélesebb genetikai háttér alkalmazása. Ez utóbbival kapcsolatosan érdemi előrelépés történt az elmúlt évtizedekben a genetikai előrehaladásnak köszönhetően, mivel ugyanakkora termésmennyiséghez napjainkban talajtípustól és fajtától függően 10-20%-kal kevesebb nitrogén-hatóanyag kijuttatására van szükség. A környezetvédelmi elvárások jelentette kihívások és a gazdasági hatékonyság összeegyeztethetőségéről Martin Hayworth (National Farmers Union, UK) és Rémi Haquin (Orama) beszélt. Megítélésük szerint a korábbiaknál sokkal nagyobb szerepet kap a tudományos és technikai eredményeket alkalmazó döntéshozatal a mezőgazdasági termelésben. Ennek elsődleges szerepe az, hogy az alkalmazott agrotechnika a lehető leginkább összhangban legyen a növények igényeivel, ami magától éretetően az évjárat függvényében minden évben más és más. Minden korábbinál nagyobb szükség van arra, hogy az összes agrotechnikai eszközök összehangolásával úgy lehessen szinten tartani, sőt emelni például a gabonák terméshozamát és fehérjetartalmát, hogy a talajban minél kevesebb, lehetséges szennyezőforrást jelentő fölösleges nitrogén maradjon. Ellenkező esetben a francia export és a vízkészletek minősége egyaránt veszélybe kerülhet.

Termelői kérdésre válaszolva Mai Le Prat kifejtette, egy újabb, az Államtanács és az EU intézményeinek döntésével szembe menő, új védzáradék bevezetése a Mon810-es kukoricával szemben teljességgel illegális lenne, de a miniszteri és köztársasági elnöki megnyilatkozások fényében egyáltalán nem kizárt, hogy erre mégis sor kerül. Ezt az előzmények ismeretében – például a vállalkozás szabadságának akadályozására való hivatkozással - minden további nélkül meg lehetne támadni, az ügyben a bíróságnak 48 órán belül döntést kellene hozni. Megjegyezte, hogy a francia kormányzat teljességgel tisztában van azzal, hogy a nemzeti szabályozás számos eleme ellentétes az európai jogszabályokkal, de ennek ellenére mégis hoznak ilyeneket, mert azt remélik, hogy a szakma részéről nem lesz jogi ellenlépés, vagy ha lesz is, azt időben nagyon sokáig el lehet húzni. Az időhúzás lehetőségét egyébként számos, a gazdálkodást nehezíteni akaró szervezet (pl. ONG) alkalmazza, szerinte a gazdáknak is folyamodniuk kellene ehhez a módszerhez.

Meghívott előadóként Jean de Kervasdoué (agrármérnök, a CNAM oktatója) tartott korreferátumot, szerinte napjainkban egy, a kilencvenes évek óta tartó, az extenzív termelést előtérbe helyező ciklus ér véget, amiben nagy szerepe volt az elmúlt évek élelmiszer-világpiaci jelenségeinek. Ezzel párhuzamosan – igen sajátos szemszögből vizsgálva a dolgokat – igyekezett cáfolni mindazon egészségügyi, környezetvédelmi féltelmeket, elvárásokat, amik szerinte a társadalomban teljesen fölöslegesen alakítanak ki hisztériát (GMO, biszfenol-A, radioaktivitás, nitrát, stb). Szerinte létezik biológiai és „bürokratikus” toxicitás, és az utóbbi lényegesen károsabb.

A környezetvédelmi kérdések kapcsán Xavier Beulin, az [FNSEA](#) elnöke kijelentette, nem akarnak többé Franciaországban egy kifejezetten büntető jellegű környezetvédelmi politikáját. Racionális, tudományos alapokon nyugvó, szabályozott, a termelést és a gazdasági versenyképességet nem ellehetetlenítő környezetvédelmi politikát tudnak csak elfogadni. Olyan francia szabályozásra van szükség, ami megegyezik az uniós normákkal, a környezetvédelem és a versenyképességet befolyásoló más területeken is, ami nem hozza indokolatlan versenyhátrányba a francia termelőket. Az elővigyázatosság kapcsán arra kérte a minisztert, aki egyben Nicolas Sarkozy választási programjának készítőjét, hogy szűnjön meg Franciaországban az a gyakorlat, hogy néhány fő által létrehozott egyesületek a jogszabályokat túllicítálva próbálják meg a gazdák minden jogszabályt betartó projektjeit minden lehetséges fórumon támadni és ellehetetleníteni. Szerinte a jelenlegi nitrát-szabályozás legalább egy millió hektáron idézi elő azt a helyzetet, hogy nem lehet kihasználni a termelési potenciált, ami a gazdák, a környezet és a társadalom számára egyaránt veszteséget jelent, noha volna más, mindenki számára előnyt jelentő megoldás, ami a környezetvédelmet is szolgálja.

A nemzeti jogalkotásban 2011-ben történtek kapcsán eredményként tartotta számon, hogy megmaradt a gazdák gázolaj-adókedvezménye, ezzel ez és az elektromos áram azon két ritka területek egyike, ahol Franciaország versenyképesebbnek számít, mint a versenytársak. A termelői vetőmagfogatás kapcsán leszögezte, ez a törvény egyértelműen pozitív eredménynek számít, ami lehetővé teszi, hogy az ország megtarthassa autonómiáját a genetikai alapok és a növénynevelés terén, biztosítva a francia nemesítői háttér megmaradását. A GMO-kkal kapcsolatosan viszont megdöbbenésének adott hangot, amiért az Államtanács Mon8010 kukoricával kapcsolatos döntését követően Nathalie Kosciusko-Morizet és Bruno Le Maire közös nyilatkozatban jelentette be egy új védzáradék kidolgozását. A másik kérdés a koegzisztencia léte, amit szerinte teljesen újra kell értékelni – a GMO-kkal együtt szerinte ez a kettő kifejezetten büntető, de tudományosan nem igazolható, objektivitást nélkülöző intézkedés a francia mezőgazdasággal szemben.

Philippe Pinta, az ORAMA elnöke gyakorlatilag Xavier Beulin gondolatait ismételte meg, de részletesebben érintette a világ élelmezése előtt álló kihívásokat és az ezekkel szervesen összefüggő, globális környezetvédelmi problémákat. Véleménye szerint a „többet és jobban termelni” elvet Franciaországban is alkalmazni kell, amiben mindennél nagyobb szerepe van a szemestermények előállításának, raktározásának, ami példának okáért a mediterrán térség élelmiszerekkel való ellátásában is jelentős szerepet kap. A termelés szintjének növeléséhez szükség van a kiegyensúlyozott gazdasági és politikai háttérre, ezzel biztosítható az, hogy a mezőgazdaság és élelmiszer-ipar külkereskedelmi mérlegét továbbra is jelentős pozitívumban lehessen tartani. A versenyképesség szempontjából megkerülhetetlen kérdésnek tartotta a biotechnológia eredményeinek – és kimondva a GMO-k – alkalmazását, ami a jelenlegi francia szabályozás és politikai hozzáállás mellett még a Limagrain szövetkezetet is arra kényszerítette, hogy százmillió eurós nagyságrendű kutatási programját külföldre vigye. A másik nagy probléma a vízgazdálkodás, az öntözővíz használata, a téli csapadék lehetséges visszatartása és nyári fölhasználása – ez utóbbit az eddigi szabályozás gyakorlatilag ellehetetlenítette, szerintük teljesen megalapozatlan kifogásokra hivatkozva, jelentős károkat okozva a mezőgazdaságnak. Ha ez nem így lett volna, a nyári aszály sokkal kisebb károkat okozott volna a francia mezőgazdaságnak. A bioüzemanyagok kérdése szerinte szervesen összefügg az ország növényi fehérjével való ellátásával, mivel a gyártás melléktermékei értékes, hazai előállítású fehérjeforrások, amivel jelentős mennyiségű import szója váltható ki – így a bioüzemanyagok élelmezéssel való határozott szembeállítása nem teljesen megalapozott.

Bruno Le Maire miniszter a KAP „zöldítésével” kapcsolatos jelenlegi javaslatot elfogadhatatlannak tartja, a 30%-os támogatás-konverzió felelőtlen és irreális, a 7%-os területarány inkohérens az élelmezési kihívásokkal szemben. Mindkét szám elfogadhatatlan a francia mezőgazdaság számára, elengedhetetlen azok érdemi csökkentése. Mint jelezte, a következő német-francia mezőgazdasági miniszteri találkozón áttekintik az uniós agrárszabályozást és követeli fogják az érdemi egyszerűsítések Bizottság általi meghozatalát.

A kutatással kapcsolatosan a szaktárca vezetője leszögezte, álláspontja szerint ennek megkerülhetetlen szerepe volt, van és lesz a francia mezőgazdaságban, csak a kutatás segítségével lehet megvalósítani a „többet és jobban termelni” elvét. A GMO-k esetében viszont aláhúzta, elengedhetetlen, hogy a kutatással és az e téren kapott eredmények alkalmazásával kapcsolatosan az egész francia társadalom egységesen foglaljon állást, enélkül nem tartja elképzelhetőnek a GMO-k termesztését Franciaországban. A GMO-k kapcsán elmondta, a gazdák ugyanúgy tisztában vannak a közvélemény hozzáállásával, mint ő, és nem akar olyan konfrontációt a gazdák és a társadalom egyéb rétegei között, mert az mindenki számára hátrányos lenne és sajnálja, hogy évek, hónapok során nagyon sok hozzá nem értőtől jelentek meg olyan cikkek, amik a negatív oldalt erősítették. Hangsúlyozta: Franciaország meghozott egy döntést a biotechnológiai főtanács fölállításával és a kísérletek engedélyezésének ennek hatáskörébe delegálásáról és a 0,9%-os koegzisztencia-szint megállapításával, amit mindenképpen követendőnek tart, még akkor is, ha ezt a termelők nem akarják elfogadni.

A kutatáshoz tartozik a termelői vetőmagfogás kérdése is, ennek kapcsán elmondta, az általa meghozott döntés bátor, a gazdák érdekeit szolgáló volt, ellentétben a sajtóban megjelent, általában negatív hangvételű cikkek tartalmával. Mint ismeretes, a kihirdetett jogszabály 21 növénykultúrában teszi legálissá a termelői vetőmagfogást azzal a föltétellel, hogy ezek után a gazdálkodó a fajtatulajdonosok számára royalty-t fizet. Szerinte ez teszi lehetővé, hogy a francia kutatás, növénynevelés, innováció fennmaradjon, új, az ország érdekeit szolgáló

kutatásokat lehessen indítani úgy, hogy a legkisebb termelőkre a jogszabály nem ró többlet-terhet.

Kifejtette, nem akar radikális, a termelést károsító, büntető jellegű, ideológiai, dogmatikus környezetvédelmet, de jelenleg nagy szakadék van a gyakorlat és a beszédek között, a politikai vitában pedig nincs meg a megfelelő hang a téma vitása során - ennek minél gyorsabban meg kell(ene) változnia. A termelők bürokratikus akadályokat vélelmező panaszainak kapcsán jelezte, heteken belül össze akarja hívni a regionális és megyei szakigazgatási hivatalok vezetőit, hogy megtudja, miért nem érvényesülnek azok az előírások és jogszabály-változások, amik érdemben megkönnyítenék a gazdák munkáját, többek között a víztározók kialakítását, összhangban a köztársasági elnök tavaly júniusi ilyen értelmű bejelentésével. Elismerte, teljességgel elfogadhatatlan, hogy a víztározók használatba vételét adminisztratív úton, többszörösen gátolják, ezt a gyakorlatot azonnal meg kell szüntetni. Az ivóvízbázis védelmére hozott szabályok kapcsán elmondta, a kérdésben minél előbb mindenki számára elfogadható megoldást kell találni, de ebben mérlegelni kell az agronómiai alternatívák minél szélesebb alkalmazását is. A kötelező téli növénytakaró kapcsán pragmatikus hozzáállásra szólított föl, de érdemi munkát ígért a maga részéről ez ügyben az elkövetkezendő hónapokra is.

Somogyi Norbert mezőgazdasági és Tét-attasé, Párizs